

Intergenerationeel wonen als onderdeel van een dementievriendelijke samenleving

Op 21-jarige leeftijd verhuisde Teun Toebes naar een gesloten afdeling van een verpleeghuis waar veel mensen met dementie wonen. De verhalen van Teun over zijn ervaringen in het verpleeghuis hebben bijgedragen aan het doorbreken van het taboe rondom dementie en de manier waarop er gekeken wordt naar de bewoners van een verpleeghuis (veelal met dementie). Met de subsidieregeling intergenerationeel wonen wordt het voor meer jongeren mogelijk om op deze manier te wonen. Alzheimer Nederland onderschrijft het doel van de subsidieregeling en hoopt dat het samenwonen van jong en oud een bijdrage levert aan een dementievriendelijke samenleving. Wij maken graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op de internetconsultatie.

Een dementievriendelijke samenleving is hard nodig

In Nederland leven naar schatting 290.000 mensen met dementie. Omdat we steeds ouder worden, stijgt dat aantal in 2040 naar ruim 500.000. Het grootste gedeelte van de mensen woont thuis. Het is voor hen belangrijk dat zij zo lang mogelijk kunnen blijven meedoen in de maatschappij. Het programma Samen dementievriendelijk wil mensen bewust maken van de impact van dementie op de samenleving. Het helpt als mensen dementie niet alleen herkennen, maar vervolgens ook iets kunnen betekenen voor iemand met dementie of een mantelzorger. Daarom biedt Alzheimer Nederland trainingen 'Omgaan met dementie' aan. Alzheimer Nederland ziet het intergenerationeel wonen als een mooi onderdeel van de dementievriendelijke samenleving. Als jongeren via het samenwonen in een gespikkelde woonvorm meer leren over dementie, zullen zij ook op latere leeftijd beter weten hoe zij kunnen omgaan met mensen met dementie.

Dementievriendelijk wonen

Het intergenerationeel wonen sluit goed aan bij [dementievriendelijk wonen](#). Bij dementievriendelijk wonen gaat het om het huren van een eigen appartement binnen een appartementencomplex. De woning is dementievriendelijk in de bouw, er is mogelijkheid tot ontmoeten en zorg is in de buurt aanwezig voor als dit nodig is. De woningen kunnen ook bewoond worden door andere doelgroepen zoals jongeren, ouderen of starters. Omdat het appartement een reguliere huurwoning is, kan de mix tussen deze groepen ook makkelijk georganiseerd worden. Een deel van de woningen is dan voor mensen met een indicatie (niet gekoppeld aan de woning, maar een aantal woningen per complex) en een deel van de woningen is voor mensen die geen zorg nodig hebben. Daarbij maakt Alzheimer Nederland wel de kanttekening dat het niet wenselijk is dat door intergenerationeel wonen de wachtlijsten voor mensen met een zorgvraag toenemen. De woningen voor jongeren dienen daarom niet te vallen onder de 290.000 ouderenwoningen in het programma Wonen en Zorg voor Ouderen van het ministerie Binnenlandse Zaken.

Twee uur begeleiding niet voldoende

Alzheimer Nederland vindt het goed dat er in de subsidieregeling gekeken wordt naar de begeleiding van jongeren die intergenerationeel wonen. Echter, de beschreven 2 uur per jongere per maand is veel te weinig. Dementie kent een grillig ziektebeeld, waardoor mensen plotseling achteruit kunnen gaan en veranderingen in gedrag vaak voorkomen. Het kan voorkomen dat iemand agressiever wordt of ongeremd is. Dit kan voor jongeren die weinig ervaring hebben met dementie lastig zijn om mee om te gaan. Ook zullen de jongeren te maken krijgen met verlies en rouw omdat bewoners komen te overlijden. Dat kan veel impact hebben, vooral als je gehecht bent geraakt aan je medebewoners. Bovendien neemt door het stimuleren van langer thuis wonen, de

zwaarte van de problematiek in het verpleeghuis toe. Daarom vindt Alzheimer Nederland het noodzakelijk dat intensievere begeleiding mogelijk is. Ook in acht nemend dat jongeren het momenteel mentaal zwaar hebben. Het moet voor zowel mensen met dementie als voor de jongeren een fijne plek zijn om te wonen. Alleen dan kan het concept van intergenerationeel wonen individuen versterken. Daarnaast wordt volgens Alzheimer Nederland in de subsidieregeling onvoldoende kenbaar gemaakt wanneer jongeren geschikt zijn om in een gespikkelde woonvorm met ouderen te wonen. Wij willen voorkomen dat jongeren alleen vanwege een lagere huurprijs voor deze woonoptie kiezen.

Activiteiten alleen gericht op sociale cohesie

Uit onderzoek van Alzheimer Nederland naar de woonbehoeften van mensen met dementie blijkt dat een gemeenschappelijke ruimte waar men anderen kan ontmoeten en waar activiteiten plaatsvinden, zeer belangrijk is. Dit draagt bij aan een dag die moeite waard is en zorgt ervoor dat mensen met dementie sociale contacten behouden. Alzheimer Nederland ziet hierin met name een rol voor jongeren die wonen in een gespikkelde woonvorm. Zij kunnen helpen bij het bevorderen van sociale contacten en het tegengaan van eenzaamheid. Activiteiten zoals samen koken, boodschappen doen of een wandeling maken juichen wij toe. Een ander mooi voorbeeld is de bootcamp voor jong en oud die de [Sociale Sport School](#) organiseert, waarbij een serieuze workout wordt gecombineerd met een sociale component. In de subsidieregeling is volgens Alzheimer Nederland onvoldoende gewaarborgd dat de activiteiten gericht zijn op lichte zorgtaken. Wij willen dat voorkomen dat complexe en gecompliceerde zorgvragen opgevangen moeten worden door de inwonende jongeren, als gevolg van personeelstekort en ziekteverzuim. De jongeren zijn geen vervanging van geschoold en gespecialiseerd personeel dat intensieve zorgtaken uit kan voeren. Het is belangrijk dat de subsidieregeling dit voorkomt.

Neem voor meer informatie contact op met Anne de Boer: a.deboer@alzheimer-nederland.nl